

KÄYTTÖTURVALLISUUSTIEDOTE**1. KEMIKAALIN JA SEN VALMISTAJAN, MAAHANTUOJAN TAI MUUN TOIMINNANHARJOITTAJAN TUNNISTUSTIEDOT****1.1 Kemikaalin tunnistustiedot****Kauppanimi**

ANCHOR SOLV-A-TON RXA 7084E

Tunnuskoodi

-

1.2 Kemikaalin käyttötarkoitus**1.2.1 Käyttötarkoitus sanallisesti ilmoitettuna**

Kuivuneen värin poistoaine graafisella alalla

1.2.2 Toimialakoodi

222

1.2.3 Käyttötarkoituskoodi

9 Puhdistus- ja pesuaineet

1.3 Valmistajan, maahantuoja tai muun toiminnanharjoittajan tunnistustiedot**1.3.1 Valmistaja, maahantuoja, muu toiminnanharjoittaja**KTA-Yhtiöt Oy,
Sorvaajankatu 13,
00880 Helsinki,
puh: 09-759 071,
fax: 09-785 554,
Y-tunnus: 0809102-3**1.3.3 Ulkomaisen valmistajan tiedot**

ANCHOR Lithkemko, 50 Industrial Loop North, Orange Park, FL 32073, USA

1.4 Hätäpuhelinnumero**1.4.1 Numero, nimi ja osoite**

09 - 471 977 - 24h (09 4711, vaihde)

Myrkytystietokeskus, Haartmaninkatu 4, 00290 HELSINKI

2. KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA**2.1 Vaaraa aiheuttavat aineosat**

2.1.1 CAS-numero tai muu koodi	2.1.2 Aineosan nimi	2.1.3 Pitoisuus	2.1.4 Varoitusmerkki, R-lausekkeet ja muut tiedot aineosasta
64742-47-8 EINECS 265-149-8	Tisleet (maaöljy), vetykäsittelyt kevyet	15-30%	F;Xn;N; R11-51/53-65
111-76-2 EINECS 203-905-0	2-Butoksietanoli (etyleeniglykolimonobutyylieetteri)	3-7 %	Xn, R20/21/22-36/38
2807-30-9 EINECS 220-548-6	2-(Propyylioksi)etanoli	10-17 %	Xn, R10-21-36

Kauppanimi: **ANCHOR SOLV-A-TON RXA 7084E**

Päiväys 11.4.2003

Edellinen päiväys 13.9.2001

2/8

67-63-0 EINECS 200-661-7	Propan-2-oli, isopropyylialkoholi	< 5 %	F, Xi, R11-36-67
75-09-2 EINECS 200-838-9	Metyleenikloridi	10-20 %	Xn, R40
78-93-3 EINECS 201-159-0	Metyylietyyliketoni (=2- butanoni)	10-20 %	F, Xi, R11-36-66-67
64742-95-6 EINECS 265-199-0	Liutinbensiini (maaöljy), kevyt aromaattinen	15-30%	F;Xn;N, R11-51/53-65
64742-54-7 EINECS 265-157-1	Tisleet (maaöljy), vetykäsittelyt raskaat parafiiniset	< 5%	-

2.1.7 Muut tiedot

Tisleet (CAS 64742-47-8) ja liutinbensiini saattavat sisältää 0.1 - <1% kumeenia. Tisleet (CAS 64742-54-7) saattavat sisältää 7-15% 1,2,3-trimetyylibentseeniä sekä 0.1- < 1% ksyleeniä. Trimetyylibentseenin määrä tuotteessa on silloin < 1%. Ympäristöluokitus on Concawen raportin mukainen (lokakuu 2001).

3. VAARALLISTEN OMINAISUUKSIEN KUVAUS

R10: Syttyvää.

R36: Ärsyttää silmiä.

R40: Epäillään aiheuttavan syöpäsairauden vaaraa.

R51/53: Myrkyllistä vesielioille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.

R65: Haitallista: voi aiheuttaa keuhkovaurion nieltäessä.

R67: Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

Metyleenikloridia luokitellaan lausekkeella "Epäillään aiheuttavan syöpäsairauden vaaraa" (kategoria 3) ja täten koko tuote luokitellaan tällä lausekkeella.

4. ENSIAPUOHJEET

4.1 Erityiset ohjeet

-

4.2 Hengitys

Potilas siirrettävä heti raittiiseen ilmaan. Mentävä lääkäriin.

4.3 Iho

Ihoa huuhdotaan saippualla ja vedellä 15 minuutin ajan. Mentävä lääkäriin.

4.4 Roiskeet silmiin

Huuhdotaan heti kylmällä vedellä 15 min ajan ja mentävä lääkäriin.

4.5 Nieleminen

Älä anna vettä potilaalle juotavaksi. Potilasta ei saa oksennuttaa. Toimitetaan lääkäriin pikaisesti.

4.6 Tietoja lääkärille tai muille ensiapua antaville ammattihenkilöille

-

5. OHJEET TULIPALON VARALTA

5.1 Sopivat sammutusaineet

Vesisumu, jauhe, alkoholia kestävä vaahto tai hiilidioksidi.

5.2 Sammutusaineet, joita ei pidä käyttää turvallisuussyistä

Sopimattomia sammutusaineita ei ole tiedossa.

5.3 Erityiset altistumisvaarat tulipalossa

Tuote on helposti syttyvää. Tuotteesta voi vapautua haitallisia kaasuja palossa.

5.4 Erityiset suojaimet tulipaloa varten

Palomiesten on käytettävä itsekannettavaa paineilmahengityslaitetta ja silmien- ja käsiensuojausta.

5.5 Muita ohjeita

Tulipalon läheisyydessä olevat säiliöt ja rakenteet jäähdytettävä vesisuihkeella, jolloin suojataan henkilöstöä ja dispergoidaan höyryt ja vuodot. Astiat siirrettävä mikäli sen voi tehdä turvallisesti. Paloalue on evakuoitava ja palo sammutettava turvalliselta etäisyydeltä. Sammutusvesi voi olla haitallista ympäristölle, joten sammutusvesi on kerättävä talteen.

6. OHJEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖJEN VARALTA

6.1 Ohjeet henkilövahinkojen estämisestä

Vältettävä iho- tai silmäaltistusta sekä tuotteen joutumista iholle. Vältettävä höyryjen hengittämistä. Käytettävä hätätilanteissa silmien, ihon ja hengitysteiden suojausta. Valmistaja suosittelee neopreenikäsineiden sekä esiliinan tai suojaupuvun käyttöä.

6.2 Ohjeet ympäristövahinkojen estämisestä

Tuotetta ei saa päästää viemäriin, vesiin tai maaperään, vaan vuodot on ojitettava tai imeytettävä sopivaan imeytysaineeseen.

6.3 Puhdistusohjeet

Pienet vuodot: Eristettävä alue ojittamalla ja pysäytettävä vuotolähde. Lisättävä imeytysainetta (esim. hiekka tai maa). Kerättävä talteen sopivaan jäteastiaan. Tahriintunut vaatetus on pestävä ennen uudelleen käyttöä ja tahriintuneet nahkajalkineet on hävitettävä.

Suuret vuodot: Toimittava hätäohjeiden mukaisesti. Neopreenisaappaat ja hengityslaitte saattaa olla tarpeen. Muutoin noudatettava samoja ohjeita kuin pienten vuotojen yhteydessä.

6.4 Muita ohjeita

-

7. KÄSITTELY JA VARASTOINTI

7.1 Käsittely

Varottava tuotteen joutumista kosketuksiin silmien, ihon ja vaatetuksen kanssa. Vältettävä sumun tai höyryjen hengittämistä. Tuotetta es saa nauttia. Astiat säilytettävä tiiviisti suljettuina, silloin kun niitä ei käytetä. Huolehdittava hyvästä ilmanvaihdosta.

7.2 Varastointi

Varastoidaan tiiviisti suljetuissa astioissa viileässä, kuivassa ja hyvin ilmastoidussa paikassa erillään sytytyslähteistä. Astiat säilytettävä tiiviisti suljettuina, silloin kun niitä ei käytetä. Siirrettävä ainoastaan sidottuun ja maadoitettuun säiliöön.

7.3 Erityiset käyttötavat

-

8. ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖKOHTAISET SUOJAIMET

8.1 Altistuksen raja-arvot

8.1.1 HTP-arvot

CAS-numero	Aineosan nimi		
75-09-2	Dikloorimetaani (=Metyleenikloridi)	100 ppm (8 h)	250 ppm (15 min)
		350 mg/m ³ (8 h) , 2002	880 mg/m ³ (15 min)
78-93-3	2-butanoni		100 ppm (15 min)

(metyylietyyliketoni)

300 mg/m³ (15 min)

, 2002

111-76-2

2-Butoksietanoli

20 ppm (8 h)

50 ppm (15 min)

98 mg/m³ (8 h)250 mg/m³ (15 min)

, iho 2002

67-63-0

Propan-2-oli ;
isopropyylialkoholi

200 ppm (8 h)

250 ppm (15 min)

500 mg/m³ (8 h)620 mg/m³ (15 min)

, 2002

8.1.2 Muut raja-arvot

-

8.1.3 Muissa maissa annettuja raja-arvoja2-butoksietanoli: 240 mg/m³, iho (OSHA), 96.6 mg/m³(ACGIH) USAIsopropanoli: 8h: 980 mg/m³ (OSHA), 983 (ACGIH), USA, 15min: 1225 mg/m³ (OSHA), 1230 mg/m³ (ACGIH)Metyylietyyliketoni: 200 mg/m³ (OSHA), ACGIH), USA

Metyleenikloridi: 25ppm (OSHA, ACGIH), USA, 15min: 125ppm, OSHA, USA

Tisleet (CAS 64742-47-8): 5 mg/m³ (OSHA, ACGIH, USA)**8.2 Altistumisen ehkäiseminen****8.2.1 Työperäisen altistuksen torjunta**

Hyvä yleisilmastointi on yleensä riittävä. Ilmastoitava työpaikka siten että ilman epäpuhtauksien pitoisuudet ovat alle HTP-rajojen. Valmistajan mukaan on ilmaa ilmastoitava 10 kertaa tunnissa, johon on lisätty vähintään 15% raitista ilmaa. Peseydyttävä huolellisesti käsittelyn jälkeen.

8.2.1.1 Hengityksensuojaus

Normaaleissa käyttöolosuhteissa hengityssuojain ei ole tarpeen.

8.2.1.2 Käsiensuojaus

Käytettävä sopivia suojakäsineitä (neopreeni suositeltu kohdassa 6).

8.2.1.3 Silmiensuojaus

Käytettävä tiiviitä myös sivuilta suojaavia suojalaseja.

8.2.1.4 Ihonsuojaus

Sopiva suojavaatetus.

8.2.2 Ympäristöaltistuksen ehkäiseminen

Tuote sisältää haihtuvia liuottimia: 0.74 kg/l, katso VOC-direktiivi 1999/13/EY ja VNa 435/2001

9. FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET**9.1 Yleiset tiedot (olomuoto, väri, haju)**

Kirkas, väritön neste, lievä liuottimen hajuinen neste.

9.2 Terveiden, turvallisuuden ja ympäristön kannalta tärkeät tiedot**9.2.1 pH-arvo**

-

9.2.2 Kiehumispiste/kiehumisalue

40 - 192 ° C

9.2.3 Leimahduspiste

noin 1.7 ° C

9.2.4 Syttyvyys (kiinteät aineet, kaasut)

-

9.2.5 Räjähdysominaisuudet**9.2.5.1 Alempi räjähdysraja**

-

9.2.5.2 Ylempi räjähdysraja

-

9.2.7 Höyrynpaine

19.04 mmHg, 20°C

9.2.8 Suhteellinen tiheys

0.89 (vesi =1)

9.2.9	Liukoisuus	
9.2.9.1	Vesiliukoisuus	25 %
9.2.9.2	Rasvaliukoisuus (liuotinöljy, yksilöitävä)	-
9.2.10	Jakaantumiskerroin: n-oktanolii/vesi	-
9.2.11	Viskositeetti	-
9.3	Muut tiedot	
	Fotokemiallisesti reaktiivinen.	

10. STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS

10.1 Vältettävät olosuhteet

Vältettävä korkeita lämpötiloja ja sytytyslähteitä.

10.2 Vältettävät materiaalit

Voimakkaat hapettimet, vahvat hapot ja emäkset.

10.3 Vaaralliset hajoamistuotteet

Tuotteen hajotessa muodostuu hiilen, rikin ja typen oksideja ja kloorivetyä. Haitallista polymerisaatiota ei muodostu jos tuotetta käsitellään ja käytetään ohjeiden mukaisesti.

11. TERVEYSVAIKUTUKSIIN LIITTYVÄT TIEDOT

11.1 Välitön myrkyllisyys

Tuote: LD50: 3447 mg/kg, suun kautta, rotta .

2-Butoksietanoli: LD50 1480 mg/kg, suun kautta, rotta (haitallista), LD50: 490mg/kg, ihon kautta, kani (haitallista); metyleenikloridi: LD50: 1600 mg/kg, suun kautta, rotta (haitallista):

2-propoksietanoli; LD50: > 2000 mg/kg, LD50: > 960 mg/kg, ihon kautta, kani (1)

Tuote voi imeytyä ihon läpi.

11.2 Ärsyttävyyys ja syövyttävyyys

-

11.3 Herkistyminen

Pitkäaikainen tai toistuva altistus voi aiheuttaa allergisia ihoreaktioita.

11.4 Subakuutti, subkrooninen ja pitkäaikaismyrkyllisyys

Hiilivetyjen nieleminen voi aiheuttaa keuhkovaurion. Toistuva altistuminen hiilivedyille voi aiheuttaa ihotulehduksen. Kroonillinen altistuminen 2-butoksietanolin korkeille pitoisuuksille on aiheuttanut anemiaa, maksa- ja verivaikutuksia, sekä munuais- ja keuhkovaurioita koe-eläimillä. Voi aiheuttaa raskaana olevalle emolle myrkyllisyyttä. Tuote sisältää metyleenikloridia, jota epäillään aiheuttavan syöpäsairauden vaaraa sekä mutageenisuutta ja lisääntymiseen aiheutuvia vaikutuksia.

Vaikutuksetonta annosta ei ole tiedossa. Metyleenikloridi yhdistetään spontaaneilla aborteilla ihmisillä.

Metyleenikloridin toistuva tai pitkäaikainen altistus aiheuttaa maksa- ja munuaisvaurioita sekä vaikeuttaa hapen siirtymistä veressä.

11.5 Kokemusperäinen tieto vaikutuksista ihmisiin

HENGITYS: Ärsyttää hengityselimiä ja limakalvoja. Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

IHO: Pitkäaikainen tai toistuva ihoaltistus voi aiheuttaa ärsytystä, rasvakerroksen liukenemisen ja/tai ihotulehduksen. Tuote voi imeytyä ihon kautta.

ROISKEET SILMIIN: Tuotteen joutuminen silmiin aiheuttaa ärsytystä.

NIELEMINEN: Tuote sisältää hiilivetyliuottimia, joiden aspiroituminen keuhkoihin (nesteeseen pääsy keuhkoihin nielemisen tai oksentelun yhteydessä) voi aiheuttaa tuotteen imeytymisen keuhkojen kautta ja siten systeemisiä vaurioita.

Pitkäaikainen ja toistuva altistus voi aiheuttaa anemiaa ja heikkoutta.

11.6 Muut terveysvaikutuksiin liittyvät tiedot

-

12. TIEDOT KEMIKAALIN VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE

12.1 Ekotoksisuus**12.1.1 Myrkyllisyys vesieliöille**

Tisleet (maaöljy), vetykäsitellyt kevyet (CAS 64742-47-8) ja liuotinbenssiini (maaöljy), kevyt aromaattinen (CAS 64742-95-6) on öljyalan järjestön Concawe:n mukaan luokiteltu myrkylliseksi ympäristölle, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.

2-Butoksietanoli: LC50(96h): 1250-1490 mg/l, kala, (2)

Isopropanoli: LC50(96h): 10400 mg/l, kala (2)

2-butanoni: LC50(96h): 1690 mg/l, kala (2)

12.1.2 Myrkyllisyys muille eliöille

-

12.2 Liikkuvuus

Tuotteen liukenevuus veteen on 25%.

12.3 Pysyvyys ja hajoavuus**12.3.1 Biologinen hajoavuus**

2-butoksietanoli: Vahvistettu että 2-butoksietanoli on biologisesti hajoava (2)

12.3.2 Kemiallinen hajoavuus

-

12.4 Biokertyvyyspotentiaali

Ei tietoja.

12.5 Muut haitalliset vaikutukset

Tuote on luokiteltu ympäristölle vaaralliseksi, ei saa päästää vesistöön.

13. JÄTTEIDEN KÄSITTELY

Jätteet on hävitettävä viranomaisen hyväksymällä tavalla kemikaalijätteenä. Tuote on luokiteltu, jolloin jätteet ja puhdistamattomat pakkaukset on hävitettävä ongelmajätteenä.

14. KULJETUSTIEDOT

14.1	YK-numero	1993
14.2	Pakkausryhmä	II
14.3	Maakuljetukset	
14.3.1	Kuljetusluokka	3, II
14.3.2	Vaaran tunnusnumero	33
14.3.2.1	ADR/RID-Varoituslipukkeet	3
14.3.3	Rahtikirjan mukainen nimitys	Palava neste, n.o.s. sis öljytisleitä ja isopropanolia
14.4	Merikuljetukset	
14.4.1	IMDG-luokka	3.2
14.4.2	Oikea tekninen nimi	Flammable liquids, n.o.s. Containing petroleum naphthas and isopropanol
14.4.2.2	EmS	3-07
14.4.2.3	Pakkausryhmä	II
14.5	Ilmakuljetukset	
14.5.1	ICAO/IATA-luokka	3
14.5.2	Oikea tekninen nimi	Flammable liquids, n.o.s. Containing petroleum naphthas and isopropanol

15. KEMIKAALEJA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET**15.1 Varoitusetiketin tietoja**

EY-numero -

15.1.1 Valmisteen varoitusmerkin kirjaintunnus ja varoitusmerkin nimi

Xn

Haitallinen

Kauppanimi: **ANCHOR SOLV-A-TON RXA 7084E**

Päiväys 11.4.2003

Edellinen päiväys 13.9.2001

7/8

F Helposti syttyvä

N Ympäristölle vaarallinen

15.1.2 Varoitusetikettiin merkittävien aineosien nimet

Tisleet (maaöljy), vetykäsittelyt kevyet

Metyleenikloridi

Liutinbenssiini (maaöljy), kevyt aromaattinen

15.1.3 R-lausekkeet

R11 Helposti syttyvää.

R40 Epäillään aiheuttavan syöpäsairauden vaaraa.

R36 Ärsyttää silmiä.

R51/53 Myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.

R65 Haitallista: voi aiheuttaa keuhkovaurion nieltäessä.

R67 Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

15.1.4 S-lausekkeet

S2 Säilytettävä lasten ulottumattomissa.

S23 Vältettävä kaasun/huurun/höyryn/sumun hengittämistä.

S24/25 Varottava kemikaalin joutumista iholle ja silmiin.

S36/37 Käytettävä sopivaa suojavaatetusta ja suojakäsineitä.

S51 Huolehdittava hyvästä ilmanvaihdosta.

S61 Vältettävä päästämistä ympäristöön. Lue erityisohjeet/käyttöturvallisuustiedote.

S62 Jos kemikaalia on nieltä, ei saa oksennuttaa: hakeuduttava välittömästi lääkärin hoitoon ja näytettävä tämä pakkaus tai etiketti.

15.1.5 Eräitä valmisteita koskevat erityisvaatimukset

-

15.2 Kansalliset määräykset

-

16. MUUT TIEDOT

16.1 Luettelo kemikaalia koskevista R-lausekkeista

R10 Syttyvää.

R11 Helposti syttyvää.

R20/21/22 Terveydelle haitallista hengitettynä, joutuessaan iholle ja nieltynä.

R21 Terveydelle haitallista joutuessaan iholle.

R36 Ärsyttää silmiä.

R36/38 Ärsyttää silmiä ja ihoa.

R40 Epäillään aiheuttavan syöpäsairauden vaaraa.

R51/53 Myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.

R65 Haitallista: voi aiheuttaa keuhkovaurion nieltäessä.

R66 Toistuva altistus voi aiheuttaa ihon kuivumista tai halkeilua.

R67 Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

16.2 Koulutusohjeet

-

16.3 Käyttörajoitukset

-

16.4 Lisätiedot

KTA-yhtiöt Oy

Kauppanimi: **ANCHOR SOLV-A-TON RXA 7084E**

Päiväys 11.4.2003

Edellinen päiväys 13.9.2001

8/8

16.5 Käytetyt tietolähteet

Valmistajan toimittama käyttöturvallisuustiedote 91/155/EC; 14.6.1994 ja päivitys 6.6.2000

1. Sax & Lewis: Dangerous Properties of Industrial Materials, 7th Edition, New York 1989;

2. Environmental properties of chemicals , 2000 Edita, Esa Nikunen et al.

Valmistajan tiedote ; päivitys 30.7.2002

STMa 624/2001 vaarallisten aineiden luettelo

16.6 Lisäykset, poistot ja muutokset

Asetuksen 374/2002 muutokset tehty sekä muutoin tarkennettu tietoja valmistajan päivitetyn tiedotteen mukaisesti lähes joka kohtaan.

Päiväys 11.4.2003